

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

4

JULY – AUGUST 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources Citation Index, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылманы тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. 16895-Ж, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2021

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

Toktombaeva A.Zh.^{1,*}, Amanaliev U.O.¹, Mazhitov B.O.²

¹Kyrgyz National University named after Jusup Balasagyn, Bishkek, Kyrgyz Republic;

²International University named after Kantoro Toktomamatov, Jalal-Abad, Kyrgyz Republic.

E-mail: tajdaj@mail.ru

PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT

Abstract: the article analyzes using the historical, normative and systemic methods, as well as analysis and synthesis, the provisions of the Constitution of the Kyrgyz Republic and the institution of principles of the judiciary, including the content of the philosophical, theoretical and legal research of this formation in the works of philosophers and legal scholars.

According to the authors, the lack of the unified approach to understanding the content of the principles of administering justice entails the emergence of the practical problems in the organization and activities of courts.

The presented article examines the historical, legal and theoretical aspects of the development of the principles of justice. The formation of these basic provisions is revealed through the evolution of the philosophical concepts of Plato, Aristotle, G. Grotius, T. Hobbes, J. Locke, J.-J. Rousseau, I. Kant and G.J. Berman. The principles of the judiciary in the context of their existence as a basic category of law have been studied by many authors. The process of formation and becoming of general principles of law is analyzed, during which some basic provisions of law, influencing judicial procedures, arose up to the present time.

From the point of view of the authors came to the conclusion for the most part they are only theoretical studies do not have real access to the practical problems of law enforcement and lawmaking. This tendency is natural, since at that time the science of jurisprudence was faced with an ideological task - to really substantiate the expediency of functioning legislation and thus confirm the "wisdom and foresight of the state leadership".

Key words: state, judicial power, principle, method, science, justice, legal proceedings.

Introduction. The lack of unified approach to understanding the content of the principles of administering justice entails emergence of practical problems in the organization and operation of courts. It is natural with change in socio-political system, the global transformation of the economic foundations of government, adoption of the fundamentally new Constitution, laws, by-laws, the entire arsenal of theoretical knowledge regulating the corresponding relations in society is existentially updated (Hetman, 2013, p. 17). The imbalance in the mechanism for empowering judges and their further exercise of judicial authority, uncertainty of scope and limits of powers, the absence of clearly formulated functions of courts in the Constitution of the Kyrgyz Republic, violation of the independence and self-dependence of the judiciary in matters of self-regulation, obligation and enforcement of its decisions, use of state power mechanisms, including judicial, contrary to its purpose and meaning - this is only a small nomenclature of problems, which is associated,

among other things, with the problems of consolidating and implementing the principles of justice.

Justice is a function of law enforcement is directly related to implementation of the most significant rights and legitimate interests of person and citizen, state and non-state organizations, officials.

At the turn of the century in the Kyrgyz Republic, as well as abroad, there are processes of comprehension of the traversed historical path, further prospects for development of democracy, civil society, and legal statehood. There is a certain reassessment of values in system of democratic institutions. The problems of the judiciary, justice, legality, equity and law and order are increasingly being brought to fore. Looking at the judiciary as an integral component of modern democracy makes the task of studying the patterns and the forms of its implementation even more urgent.

The study of the problems of the judiciary under the rule of law is a complex and interesting

topic, since it combines two global, interrelated and interdependent problems of domestic transformations - the rule of law and the judiciary.

Methods. The article analyzes using the historical, normative and systemic methods, as well as analysis and synthesis, the provisions of the Constitution of the Kyrgyz Republic and the institution of principles of the judiciary, including the content of the philosophical, theoretical and legal research of this formation in the works of philosophers and legal scholars.

Discussion. For legal system, it is important both the content of subject of legal regulation and what lies at the basis of law regulation of these legal relations (Murzabekova, 2018, p. 174). The need to determine the main directions for further development of judicial system based on generalization of accumulated experience determines historical research legal knowledge about the judiciary by studying its individual elements. In this regard, study of the principles of the judiciary as an integral institution seems relevant.

Theoretical provisions on independence of the judiciary without defining conceptual directions of the legal regulation of these principles will remain declarative. The imbalance in mechanism of exercising judicial power is largely predetermined by lack of unified conceptual approach to understanding the content of the principles of justice. Further development of scientific thought dictates the need for historical analysis of the emergence, the development, the transformation of the general legal principles into the principles of the judiciary, the absence of which entails emergence of practical problems of organization and activities of courts.

At present, subject of the principles of justice in Kyrgyz legal science is not clearly defined, as a rule, it is presented in form of provisions concerning' composition the definitions of principles and their systems, characterizing various points of principles' interaction that establish peculiarity of implementation of provisions are included in the content of the system of principles, on different stages of production (Toktombaeva, Azhybaeva, 2016, p. 1).

Undoubtedly, emergence of the principles of law is inextricably linked with composition of moral attitudes, repeated and reinforced in the mind of law enforcement officer. Researchers note even in the creations of the Greeks, human nature is ideally embodied and clearly demonstrated in all the richness of its individual manifestations, therefore, studying them, person gets the idea of human in general, "living" with the Greek spirit, he becomes more humane.

The overwhelming majority of philosophical studies in Ancient Greece, to one degree or another, dealt with problematic issues of relationship between human and state. Ancient thinkers tried to cognize reality in full, explaining the necessity of the existence of laws of society and nature; at this stage in development of philosophical thought, the laws of society and nature did not particularly differ.

Creating the logical and epistemological doctrine of ideas, Plato noted justice is prerequisite for existence of individual, society and state. This thinker believed only ideal State corresponds to person's needs (Khmara, 2014, p. 2) and came to the conclusion ideal state and correct laws are possible only in cases of deepest embodiment of ideas in social, political and legal life. Plato proclaimed the rule of law in public life and noted he sees imminent death of state, where laws do not have power, being under someone else's power. In a state where laws are sovereigns over rulers, and latter are his slaves, Plato saw salvation of state and all the benefits that gods can bestow on states (Nersesyants, 1997, p. 411).

Aristotle understood of the meaning of justice as a virtue strictly human by interpretative analyzes (Moraes, 2015, p. 245). This scientist dismembered the right to the natural and the volitional, and noted latter expresses ideas and requirements for political justice in relations between people. The thinker believed there is a need for conformity of natural law to conditional law, the significance of using requirements and principles of political justice in procedure for adopting laws, as well as in process of determining the rules of conditional law (Nersesyants, 1997, p. 412).

In ancient Rome, issues related to law were considered paramount. With the gradual penetration into Roman philosophy of Greek ideas about objective law, the norms of Quirite law were questioned. Gradually, the outdated law looked more unfair, and the new "ius gentium" - just. Thus, in practice, the conviction has developed criteria of naturalness, and therefore fairness of law, are the durability and prevalence of any norm.

However, rule-making was largely inductive. The specific rule was formed, and if applicable, it was applied in other similar cases. Such universal norms took, according to Harold J. Berman, the form of refined epigrammatic statements of fundamental legal principles (Berman, 1994, p. 140).

Western European lawyers, continuing the traditions of the philosophy of Ancient Greece, tried to synthesize the norm at a more significant level, and combine the principles themselves into a single system. They decided to use the Roman "regulae" as universal, just and independent principles. The

presented innovation greatly expanded knowledge about the principles of justice, since it was from this moment that the principles themselves were considered as prescriptions that have normative content.

Harold J. Berman notes that the originality of the contribution of twelfth century lawyers to scientific thought lies in their construction of general principles, which is consistent with the evidence. Western scholars have developed not only empirical methods and ways to test the validity of general principles, but also ways to use them (Berman, 1994, p. 140).

The questions concerning law, especially in the sphere of principles, have been the focus of attention of many philosophers and thinkers of modern times. G. Grotius wrote he substantiated the task of lawyers to conform the existing law with the ideals of justice, relying on the teachings of Aristotle (Burakov, Pugachev, 2007, p. 631).

T. Hobbes, in turn, believed the basis of statehood is a social contract, not violence. He recognized limitation of personal freedom as permissible only in those cases when the guarantee of life together is necessary (Ibragimov, 2017, p. 76). J. Locke believed private property is the basis of person's freedom and independence, inviolability of his social relations (Kovalev, 2015, p. 103).

In the integration of law and philosophy the special role should be considered by the outstanding French philosopher Jean-Jacques Rousseau. He defined justice as an inalienable property of reason and came to the conclusion that the law of justice is inactive, because it has no sanctions. The command of one person, whoever he may be, in his own name, is not the essence of the law (Russo, 1969, p. 177). This conclusion justified the need for collective rule-making, democratization of the social and state system.

The German philosophers also made the important contribution to the doctrine of law and principles. I. Kant noted natural law is based on a priori principles, and positive legislation is determined by will of legislator. That is, external

actions, the free manifestation of arbitrariness must be combined with freedom of everyone in accordance with universal law (Kant, 1968, p. 140). This philosopher asked the following question: "Will there be or not the Law necessary for all rational beings, by which all actions are judged on such principles that these people are recognized as Universal Laws?" and argued, if this Law exists, it will be used in completely a priori form to the concept of desire for a rational being (Miranda, 2014, p. 2). Thus, I. Kant essentially proclaimed the constitutional principle of equality of people in legal society.

Results. Further development of scientific thought dictates the need for a historical analysis of the emergence, development, transformation of general legal principles into basic provisions of justice. The principle of law is an important element of the rule of law, it can even be said to be the 'heart' of the rule of law (Hasan, Kristinawati, Kuswanto, 2020, p. 43). The lack of principles of justice entails the emergence of practical problems in organization and operation of courts. In addition to the philosophical substantiation of the doctrine, many jurists deeply comprehended issues directly related to the constitutional principles of justice.

Conclusion. Without diminishing the value of the above works, at the same time, we note for the most part they are only theoretical studies do not have real access to practical problems of law enforcement and lawmaking. This tendency is natural, since at that time science of jurisprudence was faced with the ideological task - to really substantiate expediency of functioning legislation and thus confirm "wisdom and foresight of state leadership". Summing up the study of the historical and legal aspects of the formation and becoming of the principles of the judiciary, it should be said as a result of analysis, principles have been identified have impact on justice since ancient times, and exist relatively recently (in the historical period of time), which have received normative consolidation in acts of various legal strength.

Тоқтомбаева А.Ж.^{1,*} Аманалиев У.О.^{2,3} Мажитов Б.О.³

¹Ж. Баласағұн атындағы Қырғыз Ұлттық Университеті, Бішкек, Қырғызстан;

²Қ.Ш. Тоқтомаматов атындағы Халықаралық университет, Жалал-Абад, Қырғызстан.

E-mail: tajdaj@mail.ru

СОТ БИЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ

Аннотация: мақалада Тарихи, нормативтік және жүйелік әдістерді, сондай-ақ талдау мен синтезді қолдана отырып, Қырғыз Республикасының Конституциясы мен сот билігі принциптері институты, оның ішінде философтар мен заңгерлердің еңбектеріндегі осы институттың философиялық және теориялық-құқықтық зерттеулерінің мазмұны қаралды.

Авторлардың пікірінше, сот төрелігін жүзеге асыру принциптерінің мазмұнын түсінуде бірыңғай тәсілдің болмауы соттардың ұйымдастыру жүйесі мен қызметінде практикалық проблемалардың туындауына әкеледі.

Ұсынылған мақалада сот төрелігі қағидаттарын дамытудың тарихи, құқықтық және теориялық аспектілері қарастырылған. Бұл принциптердің қалыптасуы Платон, Аристотель, Г. Гроция, Т. Гоббс, Дж.Локк, Ж.Ж. Руссо, Кант және Г.Дж. Берман т.б. философиялық тұжырымдамаларының эволюциясы арқылы ашылады. Құқықтың негізгі категориясы ретінде олардың өмір сүру контекстіндегі сот жүйесінің принциптерін көптеген авторлар зерттеді. Құқықтың жалпы принциптерін құрылу және қалыптасу процесі талданады, оның барысында сот рәсімдеріне әсер ететін кейбір құқықтық принциптер пайда болды.

Мақалада зерттелген дереккөздердің көпшілігі қолдану және заң шығару құқығы сынды практикалық проблемаларға нақты қол жеткізе алмайтын теориялық зерттеулер ғана екендігі айтылған. Мұндай үрдіс заңды да, өйткені ол кезде заң ғылымының алдында идеологиялық міндет – қолданыстағы заңнаманың орындылығын нақты негіздеу және осылайша "мемлекеттік басшылықтың даналығы мен көрегендігін" растау болды.

Түйін сөздер: мемлекет, сот билігі, ұстаным, әдіс, ғылым, сот төрелігі, сот ісі.

Токтомбаева А.Ж.^{1,*} Аманалиев У.О.¹, Мажитов Б.О.²

¹Кыргызский Национальный университет им. Жусупа Баласагына, Бишкек, Кыргызстан;

²Международный университет имени К.Ш.Токтомаматова, Жалал-Абад, Кыргызстан.

E-mail: tajdaj@mail.ru

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ

Аннотация: в статье исследованы с применением исторического, нормативного и системного методов, а также анализа и синтеза, положения Конституция Кыргызской Республики и институт принципов судебной власти, включая содержание философских и теоретико-правовых исследований данного института в трудах философов и ученых-юристов.

По мнению авторов отсутствие единого подхода в понимании содержания принципов осуществления правосудия влечет возникновение практических проблем в организации и деятельности судов.

В представленной статье рассмотрены исторические, правовые и теоретические аспекты развития принципов правосудия. Становление данных принципов раскрывается через эволюцию философских концепций Платона, Аристотеля, Гроция Г., Гоббса Т., Локка Дж., Руссо Ж.Ж., Канта И. и Бермана Г.Дж. Принципы судебной власти в контексте их существования как базовой категории права изучались многими авторами. Анализируется процесс становления и формирования общих принципов права, во время которого возникли некоторые принципы права, влияющие на судебные процедуры, до настоящего времени.

В публикации отмечается, что в своем большинстве исследованные источники представляют собой лишь теоретические исследования, не имеющие реального доступа к практическим проблемам право применения и правотворчества. Такая тенденция закономерна, так как в то время перед наукой юриспруденции стояла идеологическая задача – реально обосновать целесообразность функционирующего законодательства и таким образом подтвердить «мудрость и дальновидность государственного руководства».

Ключевые слова: государство, судебная власть, принцип, метод, наука, правосудие, судопроизводство.

Information about authors:

Toktombaeva A.Zh. – Cand. Jurid. Sci., Docent, Kyrgyz National University named after Jusup Balasagyn, Bishkek, Kyrgyz Republic. E-mail: tajdaj@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6690-3099>;

Amanaliyev U.O. – Doct. Jurid. Sci., acting Professor, Kyrgyz National University named after Jusup Balasagyn, aurmato@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7438-8752>;

Mazhitov B.O. – Cand. Jurid. Sci., Docent, International University named after Kantoro Toktomamatov, Jalal-Abad, Kyrgyz Republic. E-mail: bakytbeks@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-5262-8698>.

REFERENCES

- [1] Arabaev R., Berenalieva A. (2021) Jogorku Kenesh and Political Parties of Kyrgyzstan: Interaction In Parliamentary, Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 1(389): 246-251. DOI: 10.32014/2021.2518-1467.33 (In Eng).
- [2] Ayupova Z.K., Kussainov D.U. (2018) Problems of Constitutional and Legal Development of the Republic of Kazakhstan in the Conditions of Sovereignty, News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Human Sciences, 5 (321): 48-53. DOI: 10.32014/2018.2224-5294.8. (In Eng).
- [3] Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Nagan W. (2018). Role and Place of Mediation in the Legal Tradition of the People of Kazakhstan. Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 6 (376): 74-81. DOI: 10.32014/2018.2518-1467.30. (In Eng).
- [4] Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Nagan W. (2019) Novelties in the Legal System as Motive Force of Legal Integration, News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Human Sciences, 1 (323): 102-106. DOI: 10.32014/2019.2224-5294.15. (In Eng).
- [5] Berman G.D. (1994) Western Tradition of Law: Era of Formation [Zapadnaya traditsiya prava: epokha formirovaniya], Moscow University Press, Moscow. ISBN 5-211-03193-8. (In Russian).
- [6] Burakov I.F., Pugachev A.N. (2007) History of Political and Legal Doctrines [Istoriya politicheskikh i pravovykh ucheniy]. Educational-methodical complex for students of specialty 1-24 01 02 "Jurisprudence". Polotsk State University Publishing House, Novopolotsk. ISBN 978-985-418-531-6. (In Russian).
- [7] Hasan M., Kristinawati N., Kuswanto H. (2020). The Role of the Principle in the Legal Order in Indonesia, YURISDIKSI: Jurnal Wacana Hukum Dan Sains, 17(1):43-48. (In Eng).
- [8] Hetman I.V. (2013) Hermeneutic Model of Aristotle: Legal Thinking and Theory of Judgment [Hermenevtychna model' Arystotelya: yurydychne myslennyya y teoriya prosudzhennyya], Problems of Legality, 122: 17-23. DOI: 10.21564/2414-990x.122.51367. (In Ukrainian).
- [9] Ibragimov R.K. (2017) History of Political and Legal Doctrines [Istoriya politicheskikh i pravovykh ucheniy]. Study guide. Bishkek. (In Russian).
- [10] Kant I. (1965) Works [Sochineniya]. In 6 vol. Vol. 4, p. 2. Ed. Asmus V.F. Publishing House «Idea», Moscow. (In Russian).
- [11] Khmara M.V. (2014) Philosophical and Legal Justification of the Civil Society Conceptual Foundations Through the Prism of Epochs, Theory and practice of jurisprudence. 2(6). DOI: 10.21564/2225-6555.2014.2.63720. (In Ukrainian).
- [12] Kovalev A.V. (2015) Natural Status, State and Personality in Political Concept of J. Locke [Yestestvennoye sostoyaniye, gosudarstvo i lichnost' v politicheskoy kontseptsii Dzh. Lokka], Edge of Knowledge [Grani poznaniya], 8:103-108. (In Russian).
- [13] Lubennikova S.A. (2019) Legal Regulation of Assignment of Class Ranks of Municipal Employees, Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. 1(377): 113-118. DOI: 10.32014/2019.2518-1467.13. (In Eng).
- [14] Miranda Jr.G. (2014) Resenha à Fundamentação da Metafísica dos Costumes de Immanuel Kant, civilistica.com, 3(1): 1-23. (In Portugal).
- [15] Moraes L. (2015) Justice for Aristotle, Kant and Sandel: Comparative Study, Revista de Teorias da Justica, da Decisao e da Argumentacao Juridica, 1(1):245-263. DOI: 10.26668/ Index Law Journals/ 2525-9644/2015.v1i1.733. (In Portugal).
- [16] Murzabekova Zh.T. (2018) Theoretical Aspects of Principles of Environmental Law [Teoreticheskiye aspekty printsipov ekologicheskogo prava], Science, New Technologies and Innovations of Kyrgyzstan [Nauka, novyye tekhnologii i innovatsii Kyrgyzstana], 2: 174-176. (In Russian).
- [17] Nersesyants V.S. (1997) Philosophy of Law [Filosofiya prava]. Textbook. Publishing house Infra-M - Norma, Moscow. ISBN 5-86225-452-8. (In Russian).
- [18] Osmonalieva N.Zh., Atabekov K., Osmonalieva A.Zh. (2021) Improving the Legislation of the Kyrgyz Republic on Orphans, Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 1(389): 271-276. DOI: 10.32014/2021.2518-1467.36 (In Eng).
- [19] Rousseau J.-J. (1969) Tractates [Traktaty]. Prepared for publication by Alekseev-Popov V.S., Lotman Yu.M., Poltoratsky N.A., Khayutin A.D. Publishing house "Science", Moscow. (In Russian).
- [20] Sergeev D.B. (2018) Legal Positions of the Constitutional Court of the Russian Federation in Russian Legal System, Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 6(376): 228-233. DOI: 10.32014/2018.2518-1467.49. (In Eng).
- [21] Toktombaeva A.Zh., Azhybaeva Zh.O. (2016) Research of Principles of Justice in Theoretical and Methodological Aspect [Issledovaniye printsipov pravosudiya v teoretiko-metodologicheskoy aspekte], Advances in Science and Education [Dostizheniya nauki i obrazovaniya], 4:1-2. (In Russian).
- [22] Zhylichieva K.S., Kalybaeva A.A., Koshokova G.Zh. (2021) Civil Legal Nature of Relations Between Legal Entity and its founders, Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 1(389): 284-289. DOI: 10.32014/2021.2518-1467. (In Eng).

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ	6
Адильбек Торекбек ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ PR-КОММУНИКАЦИЯЛАР.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕЛЕРІН ҮЙЛЕСТІРУДІҢ АЛҒЫ ШАРТТАРЫ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ЖАҒАНДАНУ ДӘУІРІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ДАМУЫ (АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА) ЖӘНЕ ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫН ҚАЙТА БАСТАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. УКРАИНАНЫ МЫСАЛҒА АЛА ОТЫРЫП, АШЫҚ ЭКОНОМИКАДАҒЫ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ ҚҰРАЛДАРЫН ТАҢДАУ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІҢ ӨҢІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	51
Көкенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЕТЕЛДЕГІ ЕТ ӨНЕРКӘСІБІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ДАМУЫ	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҮСТІ МЕТАЛЛУРГИЯ КӘСПОРЫНДАРЫНЫҢ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ.....	67
Нұрғалиева А.А., Қорабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ЭКОЛОГИЯЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ӨНЕРКӘСІПТЕ ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА РЕСЕЙЛІК КОМПАНИЯЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. ЖАҒАНДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ.....	90
Турысбекова Р., Кереева А., Төлегенова А., Касинова М. АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ТҰРАҚТЫ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАРЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРЫ
ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН МЕН МОНҒОЛИЯ МЫСАЛЫНДА АГРОИНДУСТРИАЛДЫҚ
КЕШЕНІН ГЕОЛОГИЯЛЫҚ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
COVID-19 КЕЗІНДЕ БАНК АҚЦИЯЛАРЫНЫҢ КІРІСТІЛІГІНІҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ.
ВЫШЕГРАД ТОБЫНЫҢ ҚОР БИРЖАЛАРЫНАН АЛЫНҒАН МӘЛІМЕТТЕРІ.....110

Дүйсен Ғ.М., Айтжанова Д.А.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ:
ӘЛЕУЕТІ, ДАМУ МЕХАНИЗМДЕРІ.....118

ҚҰҚЫҚТАНУ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПАРЛАМЕНТТІҢ БАҚЫЛАУ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРІ МЕН НЫСАНДАРЫ.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА
ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....134

Нестеров А.Ю.
ТҮРМЕДЕ ТУЫЛҒАН БАЛАЛАР, ОЛАРДЫҢ ӨМІР
ТРАЕКТОРИЯЛАРЫ: ЖАЗАЛАУ АСПЕКТІСІ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ
НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....152

Тоқтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
СОТ БИЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ
КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....158

САЯСАТТАНУ

Нысанбаева А.
ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....163

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
РЕСЕЙ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҚТАРЫ:
ЖАЛПЫ ФАКТОРЛАР МЕН ДАМУ ӘЛЕУЕТІ.....170

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ: ВИРТУАЛДЫ УНИВЕРСИТЕТТІК
ОРТАДАҒЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....177

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫ МЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСТІГІ.....183

Дүйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б.
ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ЖАЛПЫ
БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУ ҮДЕРІСІН ИНТЕНСИФИКАЦИЯЛАУДАҒЫ РӨЛІ.....189

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенова П.М.
ГОНЗО-МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....197

Калибаева А.С.
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҰЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ
(ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА).....205

ТАРИХ

Закиева Ж.К.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ САНДЫҚ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ БОЛАШАҒЫ.....212

Кышпанаков В. А.
XX-XXI ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ХАКАСИЯНЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ.....220

Труспекова Х.Х.
ҚАЗАҚСУРЕТШІЛЕРІНІҢ МИФОЛОГИЯЛЫҚ
СНАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ТАРИХТЫҢ РЕКОНСТРУКЦИЯСЫ.....226

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	6
Адильбек Торекбек PR-КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ГАРМОНИЗАЦИИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА РОССИИ И КИТАЯ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ) И ВОЗОБНОВЛЕНИЯ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЗДРАВООХРАНЕНИИ СЕВЕРО–КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. ВЫБОР ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОТКРЫТОЙ ЭКОНОМИКЕ: ПРИМЕР УКРАИНЫ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА.....	51
Кокенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И ЗАРУБЕЖОМ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. СТРУКТУРА КАПИТАЛА И ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ЦВЕТНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ КАЗАХСТАНА.....	67
Нургалиева А.А., Корабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ПРИОРИТЕТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ЭКОЛОГИЗАЦИИ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РОССИЙСКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ.....	90
Турсыбекова Р., Кереева А., Толегенова А., Касинова М.	

ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОЙ СИСТЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ.....	97
Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З. ТЕХНИЧЕСКАЯ ОСНАЩЕННОСТЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПРОБЛЕМЫ ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА И МОНГОЛИИ.....	103
Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А. ДЕТЕРМИНАНТЫ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ БАНКА ВОВРЕМЯ COVID-19. ДАННЫЕ С ФОНДОВЫХ БИРЖ ВЫШЕГРАДСКОЙ ГРУППЫ.....	110
Дуйсен Г.М., Айтжанова Д.А. РЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: ПОТЕНЦИАЛ, МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ.....	118

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д. ПРИНЦИПЫ И ФОРМЫ КОНТРОЛЬНЫХ ФУНКЦИЙ ПАРЛАМЕНТА.....	126
Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	134
Нестеров А.Ю. ДЕТИ, РОЖДЁННЫЕ В ТЮРЬМЕ, ИХ ЖИЗНЕННЫЕ ТРАЕКТОРИИ: УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....	141
Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА.....	152
Токтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О. НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ.....	158

ПОЛИТОЛОГИЯ

Нысанбаева А. АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....	163
Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М. СТРАХОВЫЕ РЫНКИ РОССИИ И КАЗАХСТАНА: ОБЩИЕ ФАКТОРЫ И ПОТЕНЦИАЛ РАЗВИТИЯ.....	170

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С. ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ВИРТУАЛЬНОЙ СРЕДЕ ВУЗА.....	177
Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СТУДЕНТОВ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ В ВУЗЕ.....	183

Дуйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б.
РОЛЬ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ
В ИНТЕНСИФИКАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ.....189
ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенова П.М.
ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА ГОНЗО-ТЕКСТОВ.....197

Калибаева А.С.
УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ
(НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ).....205

ИСТОРИЯ

Закиева Ж.К.
ПЕРСПЕКТИВЫ ЦИФРОВОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....212

Кышпанаков В.А.
ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ
СТРУКТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ ХАКАСИИ В XX-XXI ВЕКАХ.....220

Труспекова Х.Х.
РЕКОНСТРУКЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ
В МИФОЛОГИЧЕСКОМ СОЗНАНИИ КАЗАХСКИХ ХУДОЖНИКОВ.....226

CONTENTS

ECONOMY

Abieva S.N., Matkarimova L.K. ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF THE NATIONAL ECONOMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	6
Adilbek Torebek PR-COMMUNICATION IN MODERN SOCIETY	14
Amurskaya M.A., Amirova R.I., Gus`kov S.V. PRECONDITIONS FOR HARMONIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF RUSSIA AND CHINA.....	20
Bleutaeva K., Gussenov B. FEATURES OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE ERA OF GLOBALISATION (ON THE EXAMPLE OF THE ALMATY REGION) AND RESUMPTION OF THE GREAT SILK ROAD.....	28
Baigireyeva Zh., Niyazbekova Sh.U., Shamisheva N. ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN HEALTHCARE IN THE NORTH KAZAKHSTAN REGION.....	36
Demchyshak N., Bahriy M., Brychka B., Vyslobodska H. SELECTION OF FINANCIAL STIMULATION INSTRUMENTS OF ENTERPRISE'S INNOVATION ACTIVITY IN OPEN ECONOMY: THE CASE OF UKRAINE.....	43
Zhakupov Y., Berzhanova A. INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION.....	51
Kokenova A.E., Adbikerimova G.I., Kulanova D.A., Yesbolova A.A.Y., Mergenbayeva A.T. EVALUATION AND DEVELOPMENT OF THE MEAT INDUSTRY IN KAZAKHSTAN AND ABROAD.....	59
Kokeyeva S., Abylaikhanova T., Niyazbekova Sh. CAPITAL STRUCTURE AND FINANCIAL STABILITY AT NON-FERROUS METTALURGY ENTERPRISES IN KAZAKHSTAN.....	67
Nurgaliyeva A., Korabayev B., Matenova Z., Zeinullina A., Sartova R. PRIORITIES OF APPLICATION OF HIGH TECHNOLOGIES IN THE INDUSTRY ON THE PRINCIPLES OF GREENING.....	75
Sofina A.A., Semenova E.N. SOURCES OF FINANCING FOR RUSSIAN COMPANIES IN CONDITIONS OF INSTABILITY.....	83
Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Tazhikenova S.K., Petrov A.M., Bekbolsynova A. CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES.....	90
Turysbekova R., Kereeva A., Tolegenova A., Kasseinova M. OPTIMIZATION OF PRODUCTION COSTS OF AGRICULTURAL COOPERATIVES AS A FACTOR IN THE FORMATION OF A STABLE FOOD SUPPLY SYSTEM.....	97

Shamuratova N.B., Baitilenova E.S., Narenova A.N., Iskakov G.Zh., Temiralieva Z.
TECHNICAL EQUIPMENT OF AGRICULTURE AND PROBLEMS OF GEOLOGICAL
RESTORATION OF THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX ON THE EXAMPLE
OF KAZAKHSTAN AND MONGOLIA.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Zhagyparova A.O., Rakayeva A.N., Serikova M.
DETERMINANTS OF BANK'S SHARES RATES OF RETURN DURING COVID-19.
THE EVIDENCE FROM VISEGRAD GROUP STOCK EXCHANGES.....110

Duisen G.M., Aitzhanova D.A.
REGIONAL COOPERATION OF CENTRAL
ASIAN COUNTRIES: POTENTIAL, DEVELOPMENT MECHANISMS.....118

LAW

Altybaeva A.T., Ryskulov Sh.D.
PRINCIPLES AND FORMS OF CONTROL FUNCTIONS OF PARLIAMENT.....126

Kurmaeva N.A., Usmanova E.F., Khudoikina T.V.
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY
MEDIATION IN RUSSIA AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....134

Nesterov A.Y.
CHILDREN BORN IN PRISON, THEIR LIFE TRAJECTORIES: THE PENAL ASPECT.....141

Rakhmetulina B.S., Seitenova S.Zh., Sultanova M.B., Nauryzbayev E.A., Nukiev B.A.
THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER
MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM.....152

Toktombaeva A.Zh., Amanaliyev U.O., Mazhitov B.O.
PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT.....158

POLITICAL SCIENCE

Nyissanbayeva A.
ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....163

Prokopjeva E.L., Bykova V.A., Shelemetyeva O.M.
INSURANCE MARKETS IN RUSSIA AND KAZAKHSTAN:
GENERAL FACTORS AND DEVELOPMENT POTENTIAL.....170

PEDAGOGY

Anzorova S., Aibazova M., Zhapanova M., Gorda A., Kolesnikova E.
DIGITALIZATION OF EDUCATION: PEDAGOGICAL
TECHNOLOGIES IN A VIRTUAL UNIVERSITY ENVIRONMENT.....177

Dakina G.T., Dzhumazhanova G.K., Amanova A.K.
INTERACTION OF THE TEACHER AND STUDENTS
IN THE RELATIONSHIP AT THE UNIVERSITY.....183

Duisenbek A.A., Ablaihanova N.T., Bauyrzhan A.B.
THE ROLE OF COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGY
IN THE INTENSIFICATION OF TEACHING GENERAL BIOLOGY.....189

PHILOLOGY

Gizdatov G.G., Abenova P.M. LINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION OF GONZO-TEXT.....	197
Kalibayeva A.S. UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY (ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA).....	205

HISTORY

Zakiyeva Zh.K. PROSPECTS OF DIGITAL SILK ROAD IN CENTRAL ASIA.....	212
Kyshpanakov V.A. TRANSFORMATION OF THE NATIONAL STRUCTURE OF THE KHAKASIA IN THE XX-XXI CENTURIES.....	220
Truspekova Kh.Kh. RECONSTRUCTION OF NATIONAL HISTORY IN THE MYTHOLOGICAL CONSCIOUSNESS OF THE KAZAKH ARTIST.....	226

**Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the
National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *В.С. Зикирбаевой*

Подписано в печать 15.08.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 4.